

Sygn. akt III AUa 809/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Andrzejewski
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSO del. Maria Ołtarzewska
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015 r. w Gdańsku

sprawy T. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji T. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt VII U 71/14

oddala apelację.

SSA Grażyna Czyżak SSA Jerzy Andrzejewski SSO del. Maria Ołtarzewska

Sygn. akt III AUa 809/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. T. W. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wskazując, że ubezpieczony zatrudniony w okresie od dnia 01 stycznia 1999 r. do dnia 31 marca 2002 r. na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) s.c. w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. korzystał z urlopu bezpłatnego, a zatem w tych dniach prowadzona przez niego pozarolnicza działalność gospodarcza jest jedynym tytułem do ubezpieczeń i należne są składki na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł T. W. zaskarżając ją w całości, kwestionując przyjęcie, że w dniach 07, 10, 18 grudnia 2001 r. i w dniu 21 lutego 2002 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia

pozarolniczej działalności gospodarczej oraz domagając się: zmiany tej decyzji w całości i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez ustalenie, że we wskazanych wyżej dniach nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu) z tego tytułu, lecz z tytułu umowy o pracę, a także zasądzenia od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 04 marca 2015 r. w sprawie VII U 71/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. oddalił odwołanie,
2. zasądził od odwołującego się na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

T. W. w okresie od dnia 25 lipca 2001 r. do dnia 28 lutego 2004 r. prowadził działalność o nazwie (...).

W trakcie prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczony był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u (...) S.C. w okresie od dnia 01 stycznia 1999 r. do dnia 31 marca 2002 r., której podstawa wymiaru składek była wyższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę. We wskazanym wyżej okresie składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wnioskodawcy obliczał, pobierał z wynagrodzenia oraz odprowadzał płatnik składek (...) S.C.

W dniach: 07 grudnia 2001 r., 10 grudnia 2001 r., 18 grudnia 2001 r. i 21 lutego 2002 roku płatnik składek (...) S.C. korzystał z przerwy w opłacaniu składek na ubezpieczenie T. W., albowiem wnioskodawca przebywał w wyżej wymienionych dniach na urlopie bezpłatnym.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 28 maja 2013 r. o numerze (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że na podstawie art. 38 ust. 1, 2 w związku z art. 83 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 9 ust. 1 lit. a, art. 13 pkt 4, art. 20 ust. 1, art. 41 ust. 1 i 7 lit. b pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) T. W. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej z siedzibą w G., 80-451, ul. (...), podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) w dniach: 07 grudnia 2001 r., 10 grudnia 2001 r., 18 grudnia 2001 r. i 21 lutego 2002 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych. Dowody z wymienionych dokumentów w zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego Sąd ten uznał za w pełni wiarygodne, gdyż nie budziły jego żadnych wątpliwości i brak było podstaw do kwestionowania ich wiarygodności z urzędu. Dowody w postaci dokumentów urzędowych Sąd I instancji ocenił na podstawie art. 244 § 1 k.p.c. ustalając, że skoro w toku procesu nie zostały skutecznie podważone, stanowią świadectwo tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane.

Odnosząc się do zarzutów wnioskodawcy, w których kwestionował walor mocy dowodowej dokumentów z systemu wewnętrznego ZUS oraz informacji z Głównego Urzędu Statystycznego, Sąd ten wskazał, że nie zasługują one na uwzględnienie.

Organ rentowy w piśmie z dnia 28 stycznia 2015 r. wyjaśnił, że dokumenty, na podstawie których w treści zaskarżonej decyzji zostały przyjęte dni, w których wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym, ustalił na podstawie dokumentów z Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS - druków ZUS RSA – raportów o przerwach w

opłacaniu składek, złożonych przez płatnika (...) S.C., na których to zamieszczono kod przerwy „111”, tj. urlop bezpłatny.

Sąd I instancji podniósł, że zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1442 ze zm.) informacje zawarte na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek prowadzonych w formie elektronicznej, które przekazane zostały w postaci dokumentu pisemnego albo elektronicznego, są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Sąd ten stwierdził, że przepis ten przesądza, iż informacje zawarte na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek, bez względu na to, czy zostały przekazane do ZUS w formie dokumentu pisemnego, czy też w formie dokumentu elektronicznego, mają walor środka dowodowego w postępowaniu sądowym, którego przedmiotem jest sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Natomiast zgodnie z art. 43 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z dnia 31 lipca 1995 r.) informacja o nadanym podmiotowi i jego jednostkom lokalnym numerze identyfikacyjnym jest udostępniana na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego lub za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej ((...)), zwanej dalej (...), które to jest potwierdzeniem dokonania wpisu tych informacji w rejestrze podmiotów. W myśl ustępu 4 analizowanego przepisu Prezes Głównego Urzędu Statystycznego przekazuje Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminie 7 dni roboczych od dnia dokonania wpisu informację o numerze identyfikacyjnym nadanym przedsiębiorcy rozpoczynającemu wykonywanie działalności gospodarczej wraz z numerem PESEL osoby fizycznej wykonującej działalność gospodarczą.

Zdaniem Sądu Okręgowego, mając na uwadze powyższe, nie sposób kwestionować, że zawarta w aktach ubezpieczeniowych informacja GUS stanowi potwierdzenie dokonania wpisu o numerze identyfikacyjnym w rejestrze podmiotów REGON, a tym samym tworzy domniemanie faktycznego, rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd ten uznał, że przedmiotowe dowody układają się w spójną całość, wzajemnie się potwierdzając lub uzupełniając, dlatego też dał im wiarę w całej rozciągłości.

Zaznaczył, że skarżący nie zgłosił wniosków dowodowych, na podstawie których możliwe byłoby poczynienie ustaleń odmiennych.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie T. W. nie jest zasadne i z tego tytułu nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ten zważył, że przedmiotem niniejszego postępowania jest obowiązek ubezpieczenia wnioskodawcy w czterech spornych dniach, wskazanych w zaskarżonej decyzji, wynikający z faktu prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), dalej: ustawa systemowa, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Z kolei według art. 12 ust. 1 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 02 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

W myśl art. 6 ust. 1 powyższej ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy wskazał, że sytuację zbiegu tytułów ubezpieczenia w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy rozstrzyga art. 9 ust. 1 ustawy systemowej stwierdzając m.in., iż osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej (tj. pracownicy, z wyłączeniem prokuratorów), spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, przy czym mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów.

Jednakże przy ustaleniu, czy w niniejszej sprawie zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń, Sąd ten miał na uwadze przepis art. 174 § 2 Kodeksu pracy, zgodnie z którym okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Wywodził dalej, że za trafny uznać należy pogląd doktryny, iż urlop bezpłatny oznacza czasowe zawieszenie praw i obowiązków stron stosunku pracy. Urlop bezpłatny w sposób istotny wpływa również na status pracownika wyznaczony regulacjami prawa ubezpieczeń społecznych. W okresie korzystania z urlopów pracowniczych, takich jak np. urlop bezpłatny pracownik formalnie pozostaje w stosunku pracy, ale na gruncie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie jest uważany za pracownika i w związku z tym nie podlega pracowniczym ubezpieczeniom społecznym, w konsekwencji nie ma on prawa do świadczeń przysługujących z ubezpieczenia chorobowego, na przykład zasiłku chorobowego czy opiekuńczego (por. P. Kostrzewa, Komentarz do art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, LEX; A. Kosut, Kodeks pracy. Komentarz, pod red. K.W. Barana, LEX).

Co istotne, okres urlopu bezpłatnego jest, zgodnie z art. 174 § 2 k.p., okresem, który stanowi przerwę w realizacji obowiązków i praw pracowniczych u pracodawcy, w konsekwencji pracodawca nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za pracownika, a co za tym idzie okres ten nie jest ani okresem składkowym, ani okresem nieskładkowym wedle ustawy emerytalnej (por. wyrok S.A. w Katowicach z dnia 04 października 2005 r., III AUa 1383/04, OSA 2006/10/33).

Sąd I instancji stwierdził, że stanowisko T. W. w sprawie sprowadzało się do zakwestionowania faktu przebywania we wskazanych w zaskarżonej decyzji dniach na urlopie bezpłatnym. Wedle twierdzeń ubezpieczonego w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. korzystał on bowiem z urlopu wypoczynkowego, który to nie skutkuje przerwą w obowiązku opłacania przez pracodawcę składek na ubezpieczenie społeczne za pracownika.

W ocenie tego Sądu twierdzenie to nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie zostało poparte żadnymi dowodami. Przedmiotem niniejszego postępowania był spór pomiędzy wnioskodawcą, a organem rentowym, dotyczący obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy uznał, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Podkreślił, że sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Odrębny charakter postępowania nie wyłącza zasady kontradiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia twierdzeń przez ubezpieczonego w sprawie o podleganie obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Sąd ten podzielił pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie III UK 133/06, publik. OSNP 2008/7-8/114, zgodnie z którym w sprawie o podleganie obowiązkowi ubezpieczenia

społecznego ciężar dowodu istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 k.c.) spoczywa na ubezpieczonym. Obowiązek ubezpieczenia społecznego osoby prowadzącej działalność gospodarczą wynika z przepisów prawa i nie jest uzależniony od woli ubezpieczonego lub organu rentowego.

Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszej sprawy Sąd I instancji przyjął, że odwołujący się nie sprostał ciężącemu na nim obowiązkowi podważenia trafności poczynionego przez organ ubezpieczeń społecznych ustalenia co do przebywania przez niego w spornych dniach na urlopie bezpłatnym. Sąd ten wskazał, że wnioskodawca ograniczył się wyłącznie do polemiki z tymi ustaleniami. Nie podnosił również, iżby w dniach objętych treścią decyzji prowadzona przez niego działalność gospodarcza była zawieszona, bądź podlegał on ubezpieczeniu z innego tytułu.

Mając na względzie powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego, w przedmiotowym stanie faktycznym nie zaistniał zbieg tytułów ubezpieczeń – z umowy o pracę w (...) S.C. oraz prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej pod firmą (...), co skutkowałoby przyznaniem pierwszeństwa tytułowi bezwzględnemu wynikającemu z umowy o pracę.

W tym stanie rzeczy Sąd ten uznał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej jedynym tytułem do objęcia T. W. obowiązkiem ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego w dniach: 07 grudnia 2001 r., 10 grudnia 2001 r., 18 grudnia 2001 r. i 21 lutego 2002 r. była prowadzona przez niego pozarolnicza działalność gospodarcza, a zatem zaskarżona decyzja winna zostać uznana za prawidłową.

Sąd I instancji nie odniósł się do zarzutów T. W. dotyczących umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, albowiem nie stanowiły one przedmiotu zaskarżonej decyzji. Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 1, iż należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących ubezpieczeń społecznych. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. W konsekwencji nie jest dopuszczalne dochodzenie przed sądem świadczenia z ubezpieczenia społecznego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego.

Uznając odwołanie skarżącego za niezasadne, na podstawie art. 477 (14) § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi przepisami, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. w związku z § 2 ust. 1 i 2, w związku z § 3 ust. 1 i w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), Sąd ten orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł T. W. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

1) art. 477 (14) § 1 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie przez Sąd I instancji polegające na bezzasadnym oddaleniu odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 28 maja 2013 r. nr (...),

2) art. 467 § 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, tj. zaniechanie zwrotu akt organowi rentowemu, mimo że występowały istotne braki w materiałach dowodowych, a decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 28 maja 2013 r. nr (...) nie zawiera prawidłowego rozstrzygnięcia, prawidłowej podstawy prawnej ani faktycznej,

3) art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c. i art. 328 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na:

- nieprawidłowym ustaleniu przez Sąd I instancji rozkładu ciężaru dowodu w niniejszej sprawie poprzez bezzasadne uznanie (str. 9 uzasadnienia wyroku), że: w niniejszej sprawie sąd ubezpieczeń społecznych nie miał obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu w celu wyjaśnienia, z jakiego tytułu odwołujący podlegał ubezpieczeniom społecznym w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. i w dniu 28 lutego 2002 r., ciężar dowodu przebywania przez wnioskodawcę na urlopie wypoczynkowym w tych dniach spoczywał na nim oraz że „(...) odwołujący się nie sprostował ciężącemu na nim obowiązkowi podważenia trafności poczynionego przez organ ubezpieczeń społecznych ustalenia co do przebywania przez niego w spornych dniach na urlopie bezpłatnym”, podczas gdy w ocenie skarżącego Sąd I instancji bezpodstawnie zaniechał podjęcia czynności dowodowych z urzędu i bezzasadnie obarczył go obowiązkiem wykazania po upływie wielu lat, iż przebywał na urlopie wypoczynkowym w w/w dniach,

- bezzasadnym pominięciu przez ten Sąd dowodów wskazanych w odwołaniu i w pismach procesowych stanowiących jego uzupełnienie i zaniechaniu zgromadzenia z urzędu wszystkich dowodów niezbędnych do jednoznacznego wyjaśnienia, czy ubezpieczony w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym, czy bezpłatnym w związku z umową o pracę z (...) s.c., w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych dotyczących tytułu ubezpieczenia w powyższych dniach,

- nieprawidłowej ocenie dowodów zgromadzonych w sprawie, w szczególności wydruków z Centralnej Bazy Danych Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS – zgłoszenia wnioskodawcy do ubezpieczeń, wyrejestrowania z ubezpieczeń, raportów imiennych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek ZUS, informacji z GUS dot. odwołującego, jego akt ubezpieczeniowych,

- nieprawidłowych ustaleniach, że odwołujący w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. przebywał na urlopie bezpłatnym i że w związku z tym nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę w (...) s.c., podczas gdy w rzeczywistości w tych dniach korzystał z urlopu wypoczynkowego udzielonego przez pracodawcę, a tym samym ubezpieczeniom podlegał z tytułu umowy o pracę, a nie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej,

- braku wyczerpującego wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia, ze wskazaniem, które przepisy zostały zastosowane w sprawie i w jaki sposób,

4) art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w związku z § 3 ust. 1 i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) poprzez niewłaściwe zastosowanie,

II. naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. przepisów art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 9 ust. 1 i 1 lit. a, art. 13 pkt 4, art. 20 ust. 1, art. 41 ust. 1 i 7 lit. b pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) poprzez niewłaściwe zastosowanie.

W uzasadnieniu apelacji skarżący obszernie argumentował podniesione zarzuty i twierdzenia.

W konkluzji apelacji skarżący wnosił o:

1) zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez zmianę w całości zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ustalenie, że w dniach: 07, 10, 18 grudnia 2001 r. i w dniu 21 lutego 2002 r. T. W. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu) z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, lecz z tytułu umowy o pracę,

- 2) zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wynagrodzenia adwokackiego), ewentualnie
- 3) uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
- 4) zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów „postępowania” za obie instancje według norm przepisanych, w tym zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wynagrodzenia adwokackiego),
- 5) rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. tych postanowień Sądu Okręgowego w Gdańsku, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na wynik sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja T. W. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Odnosząc się na wstępie do podniesionego w pkt 1 apelacji zarzutu naruszenia art. 477 (14) § 1 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie tego przepisu polegające na bezzasadnym oddaleniu odwołania od zaskarżonej decyzji wskazać należy, że daje on Sądowi Ubezpieczeń Społecznych prawno-procesową podstawę do oddalenia odwołania, jeżeli Sąd ten uzna, że nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

Tym samym naruszenie art. 477 (14) § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie miałyby miejsce wówczas, gdyby Sąd Ubezpieczeń Społecznych uznając, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie, oddalił to odwołanie na mocy tego przepisu.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonego od zaskarżonej decyzji, a zatem prawidłowo na mocy art. 477 (14) § 1 k.p.c. oddalił to odwołanie.

Nie znajduje uzasadnionych podstaw podniesiony w pkt 2 apelacji zarzut naruszenia art. 467 § 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, ponieważ wbrew stanowisku apelującego nie występują istotne braki w materiale dowodowym, a zaskarżona decyzja zawiera podstawę prawną i faktyczną.

Ustosunkowując się do wynikającego z treści pkt 3 apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego, a w szczególności art. 217 § 3 w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodów zgłoszonych przez T. W. w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w niniejszej sprawie Sąd II instancji zauważa, że w wykonaniu zobowiązania nałożonego zarządzeniem przewodniczącego z dnia 04 sierpnia 2014 r. w sprawie VII U 71/14 (k. 64 akt sprawy) do złożenia pisma przygotowawczego zawierającego m.in. wszystkie wnioski dowodowe odwołujący wniósł pismo procesowe z dnia 08 września 2014 r. (k. 71-73 akt sprawy), w którym wnosił o zobowiązanie organu rentowego do dostarczenia dokumentów źródłowych, na podstawie których organ ten przyjął, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie VII U 71/14 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał pełnomocnika organu rentowego do dostarczenia dokumentów źródłowych, na podstawie których w treści zaskarżonej decyzji przyjęte zostały dni, w których wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym u swego pracodawcy w terminie 7 dni (k. 82 akt sprawy 00:01:10).

W wykonaniu zobowiązania nałożonego tym postanowieniem w piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2015 r. (k. 90 akt sprawy) organ rentowy przekonująco wyjaśnił, że ustalając dni, w których odwołujący przebywał na urlopie bezpłatnym, oparł się na załączonych do akt tego organu dokumentach wydrukowanych z Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS, tj. raportach imiennych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek przez płatnika składek (...) S.C. z kodem przerwy 111, tj. urlopie bezpłatny.

Tym samym bezpodstawnie apelujący zarzuca, że Sąd Okręgowy pominął zgłoszone przez niego w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w niniejszej sprawie wnioski dowodowe.

Podniesiony w pkt 3 apelacji zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że to na odwołującym spoczywa ciężar wskazania dowodów na poparcie jego twierdzenia, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym również uznać należy za niezasadny.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych, w zakresie postępowania dowodowego, ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z art. 232 k.p.c., obowiązuje więc zasada kontrydiktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę (por. wyrok S.N. z dnia 07 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

W przypadku, gdy strona nie czyni zadość obowiązkowi wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne, musi się liczyć z niekorzystnymi dla niej następstwami procesowymi w postaci uznania wysuwanych przez nią twierdzeń za nie udowodnione, a w konsekwencji z przegraniem procesu.

W przedmiotowej sprawie to na T. W. spoczywał obowiązek wykazania, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym, ponieważ to odwołujący z powyższego faktu wywodzi skutek prawny w postaci braku podstaw prawnych do objęcia go w tych dniach obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Jednocześnie nie zachodziły w niniejszej sprawie prawno-procesowe podstawy z art. 232 zd. 2 k.p.c. do dopuszczenia dowodu z urzędu w sytuacji, gdy ubezpieczony był reprezentowany w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w tej sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego – adwokata (k. 13 akt sprawy).

Odnosząc się do wynikającego z treści pkt 3 apelacji zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie dowodów wskazanych przez odwołującego, nieprawidłowej ocenie przeprowadzonych dowodów, a w konsekwencji poczynienia błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. przebywał na urlopie bezpłatnym wskazać należy, że skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S.N. z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX 174185).

W ocenie Sądu Apelacyjnego skarżący nie zdołał wykazać wadliwości rozumowania Sądu I instancji z punktu widzenia zaprezentowanych powyżej kryteriów.

Sąd II instancji w pełni podziela poczynione w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne, a zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania w tym uzasadnieniu (por. wyrok S.N. z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 391/98, LEX nr 523662).

Chybiony jest wyrażony w pkt 3 apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 2 k.p.c., ponieważ w niniejszej sprawie żadna ze stron nie odmówiła przedstawienia dowodu ani nie stawiała przeszkód w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu.

Niezrozumiałe jest wiązanie wskazanych wyżej zarzutów naruszenia art. 233 § 1 i 2 k.p.c. z naruszeniem art. 278 § 1 k.p.c., ponieważ w przedmiotowej sprawie nie występują „wypadki wymagające wiadomości specjalnych” w rozumieniu tego przepisu, uzasadniające wezwanie jednego biegłego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

Odnosząc się do wynikającego z treści pkt 3 apelacji zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyczerpującego wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia, ze wskazaniem, które przepisy zostały zastosowane w sprawie i w jaki sposób, podkreślić należy, że zarzut ten jest zasadny jedynie wówczas, gdy treść uzasadnienia sądu pierwszej instancji

całkowicie uniemożliwia sądowi drugiej instancji ocenę toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. wyrok S.N. z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, LEX nr 200973).

Zdaniem Sądu II instancji treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku daje możliwość prześledzenia toku rozumowania Sądu Okręgowego - wskazuje podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, jak również zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W związku z powyższym podniesiony w pkt 3 apelacji zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. również uznać należy za niezasadny.

Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia prawa procesowego, o którym mowa w pkt 4 apelacji, stwierdzić zaś należy, że Sąd I instancji prawidłowo uznając, iż T. W. jest stroną przegrywającą sprawę w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z tym przepisem zobowiązany jest do zwrotu przeciwnikowi na jego żądanie kosztów procesu, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika – radcy prawnego, na mocy art. 98 § 1 i 3, art. 99 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., jak również § 2 ust. 1 i 2, § 3 ust. 1, § 5 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego koszty procesu – koszty zastępstwa procesowego tego organu poniesione w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w niniejszej sprawie w wysokości odpowiadającej obowiązującej wówczas stawce minimalnej wynagrodzenia radcy prawnego w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii, czy w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. miał miejsce zbieg bezwzględnego tytułu do objęcia T. W. obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, tj. pozostawania w stosunku pracy z tytułem ogólnym, tj. prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej, a w konsekwencji, czy zastosowanie znajdował art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową), regulujący taki zbieg.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew stanowisku apelującego, zawarte w aktach organu rentowego raporty imienne o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek ZUS RSA (k. 3-6 akt ZUS), stanowią miarodajny dowód wskazujący na to, że w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. odwołujący się korzystał z urlopu bezpłatnego, o którym mowa w art. 174 § 2 k.p.

Ubezpieczony, który podważał stanowisko tego organu, zgodnie z którym w podanych wyżej dniach korzystał z urlopu bezpłatnego, pomimo spoczywającemu na nim z mocy art. 232 zd. 1 k.p.c., ciężarowi wskazania dowodów dla stwierdzenia faktu korzystania w tych dniach z urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w art. 152 § 1 k.p., nie uczynił zadość temu obowiązkowi, a zatem jego twierdzenia uznać należy za nieudowodnione.

Wprawdzie nie jest przedmiotem sporu ani nie budzi wątpliwości, że odwołujący się w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. pozostawał w stosunku pracy, a zatem miał status prawnego pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy systemowej, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej, lecz zasadnie Sąd I instancji zauważył, że okres urlopu bezpłatnego na podstawie art. 174 § 2 k.p. stanowi przerwę w realizacji obowiązków i praw pracowniczych u pracodawcy, czyli pracodawca nie ma w tym okresie obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za pracownika.

W przedstawionej wyżej sytuacji trafnie Sąd ten uznał, że to prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, winno stanowić w tych dniach tytuł prawny do objęcia T. W. obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

Prawidłowe jest zatem przyjęcie, że pomimo posiadania przez odwołującego się w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. statusu prawnego pracownika, nie zachodzi zbieg bezwzględnego tytułu ubezpieczenia

społecznego, tj. stosunku pracy z tytułem ogólnym, tj. prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej, a w konsekwencji we wskazanych dniach nie podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tego bezwzględnego tytułu.

Ponieważ w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. T. W. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, wobec tego zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy systemowej podlegał on obowiązkowo w tych dniach również ubezpieczeniu wypadkowemu z tego tytułu.

W związku z powyższym za niezasadny uznać należy postawiony w pkt 5 apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności: art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 13 pkt 4 ustawy systemowej poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

Bezprzedmiotowy jest natomiast podniesiony w pkt 5 apelacji zarzut naruszenia art. 9 ust. 1 ustawy systemowej poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, ponieważ Sąd Okręgowy w ogóle nie zastosował tego przepisu prawidłowo uznając, że w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy nie zaistniał zbieg tytułów ubezpieczeń – ze stosunku pracy oraz z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, co skutkowałoby przyznaniem pierwszeństwa tytułowi bezwzględnemu, wynikającemu z umowy o pracę.

Podobnie ocenić należy wynikający z pkt 5 apelacji zarzut naruszenia: art. 9 ust. 1 lit. a, art. 20 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 i ust. 7 lit. b pkt 1 ustawy systemowej poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, ponieważ przepisy te również nie znajdowały zastosowania w niniejszej sprawie – w dniach: 07, 10 i 18 grudnia 2001 r. oraz w dniu 21 lutego 2002 r. nie zachodził zbieg tytułów ubezpieczenia społecznego, zaś podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne nie była przedmiotem zaskarżonej decyzji.

Wobec powyższego, uznając apelację T. W. za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.